

รายงานข่าวประจำสัปดาห์

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเทพมหานคร

อิหร่านไฟเขียวให้ภาคเอกชนเร่งนำเข้าข้าวจากต่างประเทศโดยเร่งด่วน

นาย Masih Keshavarz เลขาธิการสมาคมผู้นำเข้าข้าวอิหร่าน (Iranian Rice Importers Association) ได้ออกมาเปิดเผยกับผู้สื่อข่าวของสำนักข่าวท้องถิ่นอิหร่าน Mehr News Agency ว่ารัฐบาลอิหร่านมีนโยบายตรึงราคาข้าวในตลาด เนื่องจากพบว่าตั้งแต่ปี 2019 เป็นต้นมา ราคาข้าวในตลาดผู้บริโภคชาวอิหร่านขยับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องแบบรายซึ่งเป็นผลมาจากการขยับตัวสูงขึ้นของราคาข้าวในตลาดโลกและอัตราเงินของอิหร่านที่ขยายตัวสูงขึ้นเช่นกัน ดังนั้น เพื่อเป็นการช่วยบรรเทาความเดือดร้อนของผู้บริโภค รัฐบาลอิหร่านจึงได้ประกาศใช้นโยบายบริหารจัดการการนำเข้าข้าวใหม่ โดยเปิดไฟเขียวให้ 1) ให้ภาคเอกชนเป็นผู้เร่งจัดหาและนำเข้าข้าวจากต่างประเทศโดยเร่งด่วน 2) ยกเลิกระเบียบการห้ามนำเข้าข้าวในฤดูกาลเก็บเกี่ยวผลผลิต (ระหว่างเดือนกรกฎาคมถึงเดือนตุลาคมของทุกปี) ซึ่งอย่างน้อยที่สุดเมื่อผู้นำเข้าข้าวเล็งเห็นว่าสามารถนำเข้าข้าวได้ตลอดทั้งปี พ่อค้าข้าวก็จะไม่ดึงราคาข้าวให้สูงขึ้นก่อนหมดระยะการนำเข้าข้าวเหมือนปีที่ผ่านมา 3) ยกเลิกโควตาการนำเข้าข้าวของหน่วยงานจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ หรือ Government Trading Corporation (GTC) ที่เป็นรัฐวิสาหกิจอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงเกษตร Jihad) ทั้งนี้ เนื่องจากที่ผ่านมาพบว่ามี การนำเข้าข้าวโดยไม่คำนึงถึงสถานการณ์ของตลาดภายในประเทศ ทำให้เกิดภาวะขาดความสมดุล ไม่สามารถตอบสนองและทันต่อความต้องการของตลาดข้าว เช่น บางช่วงอุปสงค์ของตลาดสูงในขณะที่ข้าวในสต็อกของประเทศลดลง ส่งผลให้ราคาข้าวสูงขึ้นไม่สามารถควบคุมได้ เป็นต้น และ 4) รัฐบาลจะไม่เข้าไปแทรกแซงราคาซื้อขายข้าวและจะไม่กำหนดราคาข้าวที่ขายในท้องตลาดดังที่เคยทำมาในอดีต ในทางตรงกันข้าม รัฐบาลจะปล่อยให้ราคาข้าวเป็นไปตามกลไกเสรีของตลาด ตามอุปทานและอุปสงค์ที่เกิดขึ้นจริง ทั้งนี้ เป้าหมายหลักของการประกาศใช้นโยบายดังกล่าวของรัฐบาลอิหร่านในครั้งนี้ ก็เพื่อเป็นการพยุงราคาข้าวในตลาด รักษาสภาพสมดุลของปริมาณข้าว รวมถึงเหตุผลด้าน Food Security เป็นหลัก ซึ่งประเทศจำเป็นต้องมีปริมาณข้าวที่เพียงพอในคลังสำรองเพื่อใช้ในยามขาดแคลนและแจกจ่ายให้กับประชาชนผู้ยากไร้ต่อไป

อย่างไรก็ตาม จากการสำรวจตลาดข้าวอิหร่านในช่วง 1-2 ปีที่ผ่านมา พบว่าราคาข้าวขยับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะข้าวที่ผลิตภายในประเทศ ซึ่งเป็นข้าวที่มีความนิยมสูงในกลุ่มผู้บริโภคชาวอิหร่าน ขยายตัวสูงถึงร้อยละ 200 เปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา (จากประมาณ 68 บาทต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้นเป็น 136 บาทต่อกิโลกรัม) นอกจากนี้ ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2022 เป็นต้นมา พบว่าปริมาณข้าวในคลังสินค้าของรัฐและของเอกชนลดลงอย่างเห็นได้ชัด เพราะมีการนำออกไปแจกจ่ายให้กับคนยากจน และจำหน่ายผ่านร้านค้าสวัสดิการของรัฐในราคาอุดหนุนให้กับผู้มี

☐ นโยบายภาครัฐ

☐ นโยบายเศรษฐกิจการลงทุน

☐ แนวโน้มการตลาด

☒ รายงานสินค้าและบริการ

☐ อื่นๆ

Call Center 1169
www.ditp.go.th
www.thaitrade.com

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
563 ถนนนนทบุรี ตำบลบางกระบือ อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี 11000

Thai Trade Center – Tehran
No. 15, 10th Alley, Hassan Seif St.,
SharakhGharb, Tehran, IRAN

Tel: +9821 88 57 1881
Email: ttctehran.ir@gmail.com

รายงานข่าวประจำสัปดาห์

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเทพมหานคร

รายได้น้อย ผนวกกับในช่วงดังกล่าวตลาดผู้บริโภคมีความต้องการข้างสูงเพราะเป็นช่วงเริ่มต้นปีศักราชใหม่และในช่วงที่มีการถือศีลอด

เลขาธิการสมาคมผู้นำเข้าข้าวอิหร่านกล่าวเสริมว่า ในช่วง 2 เดือนของการเริ่มต้นปีงบประมาณใหม่ของอิหร่าน รัฐบาลได้นำเข้าข้าวจากต่างประเทศแล้วปริมาณ 270,000 ตัน พร้อมระบายออกสู่ตลาดและหมดลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งในความเป็นจริงแล้วรัฐบาลควรต้องนำเข้าข้าวในปริมาณที่มากกว่านี้ คืออย่างน้อยจำนวน 400,000 ตันหากต้องการสร้างความสมดุลในตลาด ถึงอย่างไรก็ตามหากสรุปในภาพรวมแล้ว ในปีงบประมาณ 2022 หรือปีเปอร์เซียที่ 1401 นี้ อิหร่านมีความจำเป็นต้องนำเข้าข้าวจากต่างประเทศในปริมาณไม่ต่ำกว่า 1.5 ล้านตัน ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 4 จากปี 2021 ซึ่งอิหร่านนำเข้าข้าวทั้งสิ้นปริมาณ 1,126,000 ตัน ทั้งนี้ การนำเข้าข้าวในปริมาณดังกล่าวอาจไม่สามารถรับประกันได้ว่าอิหร่านจะไม่ประสบปัญหาราคาข้าวและการขาดแคลนข้าวดังเช่นในปีที่ผ่านมา เนื่องในปี 2022 นี้มีการคาดการณ์ว่าปริมาณผลิตข้าวในประเทศจะลดลงไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40 เนื่องจากภัยแล้ง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อให้ราคาข้าวในประเทศสูงขึ้นอีกและไม่สามารถควบคุมได้

ทั้งนี้ ข้าวถือเป็นอาหารหลักของชาวอิหร่านและมีความสำคัญรองจากข้าวสาลี ผลจากการขยับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องของราคาข้าว ทำให้พฤติกรรมผู้บริโภคข้าวของชาวอิหร่านเปลี่ยนไป จากที่นิยมบริโภคข้าวที่ผลิตในประเทศได้หันไปบริโภคข้าวนำเข้ามากขึ้นเนื่องจากมีราคาถูก ปัจจุบันข้าวหอมอิหร่านมีราคาจำหน่ายในท้องตลาดอยู่ที่กิโลกรัมละประมาณ 1,500,000 -2,000,000 เรียล (156-208 บาท/กิโลกรัม) ในขณะที่ข้าวบาสมาดิจาอินเดีย รวมถึงข้าวขาวของไทยมีราคาจำหน่ายอยู่ที่ประมาณ 350,000-500,000 เรียลต่อ 1 กิโลกรัม (36-52 บาท/กิโลกรัม) ซึ่งจะเห็นได้ว่าข้าวหอมอิหร่านได้กลายมาเป็นสินค้าลักเชอร์ที่มีราคาสูงเกินเอื้อมสำหรับผู้บริโภคชาวอิหร่านส่วนใหญ่ ที่เป็นผู้มีรายได้น้อย

ความเห็นสำนักงาน

จากการสังเกตพบว่า ข้าวขาวไทยเกรดบีที่เป็นข้าวนำเข้าของอิหร่านจะเป็นข้าวที่มีราคาถูกที่สุดเมื่อเทียบกับข้าวนำเข้าจากประเทศอื่น ทั้งนี้ มีสาเหตุมาจากข้าวไทยมีรสชาติและคุณสมบัติที่ยังไม่สอดคล้องกับรสนิยมของชาวอิหร่าน โดยเมื่อหุงออกมาแล้วเมล็ดไม่ร่วนไม่นุ่มและติดกัน แต่ก็ยังพบว่าในห้างสวัสดิการของรัฐยังคงมีการจำหน่ายข้าวไทยอยู่บ้างในปริมาณที่ไม่มากนัก ควบคู่ไปกับข้าวบาสมาดิจาอินเดียและปากีสถานที่มีราคาสูงกว่าแต่ก็ได้รับความนิยมและการตอบรับดีกว่าข้าวไทย ดังนั้น หากภาคเอกชนอิหร่านหันมานำเข้าข้าวหอมมะลิไทย ซึ่งมีคุณสมบัติคล้ายข้าวหอมอิหร่าน อาจทำให้ข้าวไทยมีส่วนแบ่งตลาดในอิหร่านเพิ่มมากขึ้น แต่ก็คงเป็นไปได้ยากเนื่องจากปัจจุบันอิหร่านกำลังมองหาแหล่งนำเข้าข้าวราคาถูกเป็นหลัก

☐ นโยบายภาครัฐ

☐ นโยบายเศรษฐกิจการลงทุน

☐ แนวโน้มการตลาด

☒ รายงานสินค้าและบริการ

☐ อื่นๆ

Call Center 1169
www.ditp.go.th
www.thaitrade.com

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
563 ถนนนพบุรี ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี 11000

Thai Trade Center – Tehran
No. 15, 10th Alley, Hassan Seif St.,
SharakGharb, Tehran, IRAN

Tel: +9821 88 57 1881
Email: ttctehran.ir@gmail.com